

Ndexe nikukoo ñayívi na ena'a xiin

Cómo fue creado el mundo
hace mucho tiempo

Génesis 1-5

Mixteco de Santa Lucía Monteverde

Borrador
Noviembre de 2009
10 ejemplares
mdv

Sukuan nikukoo ñayívi

1 ¹Tunde niyo ni ti'lu ore nikeje niskukoo Yaa-Ndioxo nuu sukun jiin nuu ñu'u. ²De ñu'u kuenda nisakanuu, tunde niyo ni ti'lu nuu ñu'u. De mani maa ndute niyo, de ñii ka'nu kaa nee siki ndute, de Tachi-ii-Yaa-Ndioxo kanda nuu ndute.

³Yukuan nade nika'an Yaa-Ndioxo:

—iNa koo je tnuu!

De niyo je nitnuu. ⁴De nito-ya je va'a xiin kuu je nitnuu, de nisasiin-ya je nitnuu jiin je kaa nee. ⁵De je nitnuu niskunani-ya “nduu” de je kaa nee niskunani-ya “ekua”. De ekuaini de nikundijin: nikuu kivi in.

⁶Yukuan nade nikachi Yaa Ndioxo:

—Na kusiin ndute.

⁷De ninune-ya nde nuu kaa sukun, de ndute nikusiin nisa'a-ya. Sava ndute nikendoo siki nuu kaa sukun de sava ka ndute nikendoo chiji nuu kaa sukun. De sukuan nikuu. ⁸De nuu ninune Yaa-Ndioxo niskunani-ya “nuu sukun”. De ekuaini de nikundijin: nikuu kivi uu.

⁹Yukuan nade nikachi Yaa-Ndioxo:

—Na kututu ndi'i ndute je nikendoo chiji nuu sukun nava in ni nuu ku'un, nava na ndayi je ichi.

De sukuan nikuu. ¹⁰De je ichi niskunani-ya “ñu'u” de nuu nikututu ndute niskunani-ya “ndute ñii ka'nu xiin.” De nito-ya je va'a kuu nduvii.

¹¹ De nikachi Yaa-Ndioxi:

—Na koo nuu ñu'u ndi'i yuku kuii: yuku je kua'a ndoko jiin yutnu je kua'a ndi'i titivixi jiin yiti.

De sukuan nikuu. ¹² De nuu ñu'u nikaka'ndi kuva iyo yuku kuii, yuku je kaje'e ndoko jiin yutnu je kaje'e titivixi jiin yiti. De nito-ya je va'a kuu nduvii. ¹³ De ekuaini de nikundijin: nikuu kivi uni.

¹⁴⁻¹⁵ Yukuan nade nikachi Yaa Ndioxi:

—Na koo je tnuu je kuiñi nuu sukun nava tnuu nuu ñu'u, de sasiin nduu jiin eku de stnee kivi, kuiya jiin taka kivi kanuu.

De sukuan nikuu. ¹⁶ De nisa'a-ya uu tna je tnuu: in je kaa ka'nu de in je kaa chala. De je kaa ka'nu tnuu nduu de je kaa chala tnuu eku. De sini nisa'a-ya kue'e xiin tiñu.

¹⁷ De nitnaa-ya nunduu je katnuu nde nuu sukun xiin kaa, nava tnuu nde nuu ñu'u ¹⁸ nduu jiin eku, de nava sasiin je nitnuu jiin je kaa nee. De nito-ya je va'a kuu nduvii. ¹⁹ De ekuaini de nikundijin: nikuu kivi kuun.

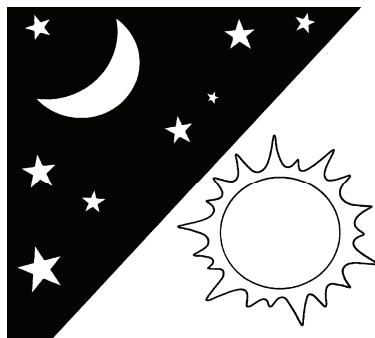

Illustration by Nan Poland
© 1995 Standard Publishing. Used with permission.

²⁰ Yukuan nade nikachi Yaa Ndioxi:

—Na ta'u nuu ndute siin siin kiti kuteku, de na koo kiti je iyo tnuu ndijin je kaka-di nuu sukun siki ñu'u.

De sukuan nikuu. ²¹ Yukuan nade nisa'a-ya ndi'i kiti je iteku nuu ndute natu kiti na'nu xiin ka je iin nuu ndute ñii ka'nu xiin, jiin ndi'i kiti je kata'u nuu ndute de ndee yukuan jiin ndi'i kiti je iyo tnuu ndijin. De nito-ya je va'a kuu nduvii.

²² De nisa'ii Yaa-Ndioxi ndi'i kiti je nisa'a-ya jiin tnu'u ya'a:

—Na koo kue'e xiin se'e-lo na-lo je na chitu nuu ndute ñii ka'nu xiin, de sini nuu ñu'u na koo kue'e xiin ka kiti je iyo tnuu ndijin.

²³ De ekuaini de nikundijin nikuu kivi u'un.

²⁴ De nikachi Yaa-Ndioxi:

—Nuu ñu'u na koo ndinuu kiti je kuteku: kiti je kundito-yo, jiin kiti yuku, jiin kiti je kañuu maa nuu ñu'u, jiin kiti je ndi'i xiin kaa je keka nuu ñu'u.

De sukuan nikuu. ²⁵ De sukuan nisa'a-ya ndinuu kiti je iteku. De nito-ya je va'a kuu nduvii.

²⁶ Yukuan nade nikachi Yaa-Ndioxi:

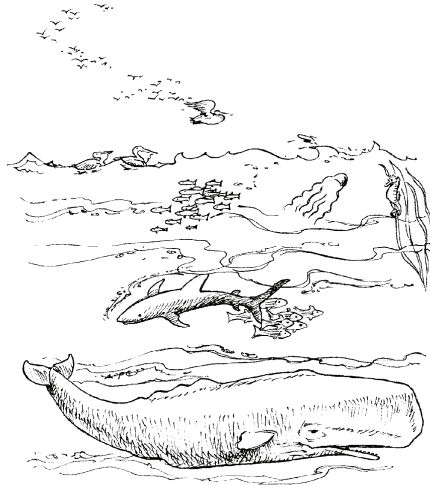
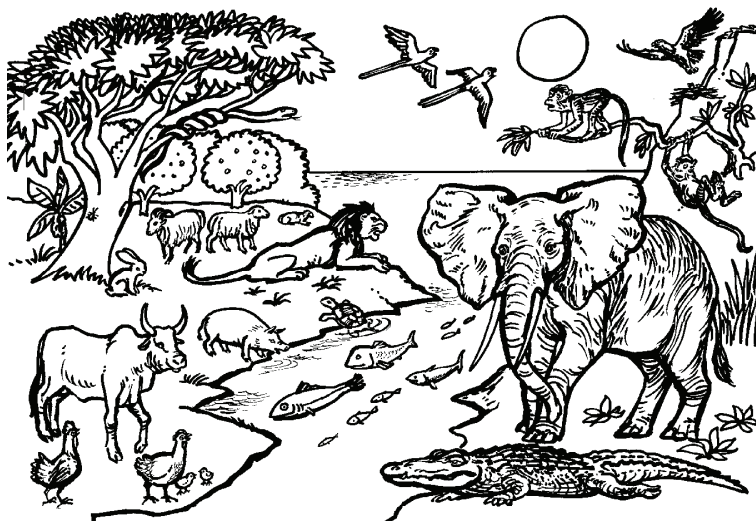

Illustration by Alice Paschal

—Nasa'a-yo ñayivi^a je kuu de ndaku natu kaa maa-yo kuu. De ta'u tiñu-de nuu chaka je iin nuu ndute ñii ka'nu xiin, jiin kiti je iyo tnuu ndijin nuu sukun, jiin kiti je kundito-yo, jiin kiti yuku je iyo nuu ñu'u, jiin kiti je kañuu maa nuu ñu'u, jiin kiti ndi'i xiin kaa je keka nuu ñu'u.

Copyright © Global Recordings Network. Used with permission.

²⁷ Ore nisa'a Yaa-Ndioxo ñayivi, nisa'a-ya je nindaku natu kaa maa-ya kaa, jeyii de jesi'i. ²⁸ De nisa'ii Yaa-Ndioxo maa-de na-de jiin tnu'u ya'a:

—Na koo kue'e xiin se'e-lo na-lo je nachitu nuu ñu'u ñayivi de maa-lo na-lo kuu je ta'u tiñu jiin-i na-i nuu ñii ka'nu ñu'u. Sini lo'o na-lo kuu je ta'u tiñu nuu chaka je iin nuu ndute ñii ka'nu xiin, jiin kiti je iyo tnuu ndijin nuu sukun, jiin kiti je

^a “Adan” niskunani Yaa-Ndioxo tee je nisa'a-ya xi'na je kuni kachi “tee” si “ñayivi” nuu yu'u hebreo.

kañuu maa nuu ñu'u jiin kiti ndi'i xiin kaa je keka nuu ñu'u.

²⁹ Yukuan nade nikachi-ya jiin-de na-de:

—Vitna na nakua'a-li nuu-lo na-lo kuva iyo yuku kuu je kua'a ndoko nuu ñu'u, jiin kuva iyo yutnu je kua'a titivixi jiin yiti je kuu kaji-lo na-lo.

³⁰ De sini kua'a-li yuku kuu nuu ndinuu kiti iteku: nuu kiti yuku, kiti je iyo tnuu ndijin nuu sukun, jiin kiti je kañuu maa nuu ñu'u jiin kiti ndi'i xiin kaa je keka nuu ñu'u je kuu kaji-di na-di.

De sukuan nikuu. ³¹ De nito-ya je va'a xiin kuu nduvii. De ekuaini de nikundijin: nikuu kivi iñu.

2 ¹ Sukuan nisti'i Yaa-Ndioxo nuu sukun jiin nuu ñu'u jiin ndi'i je iyo. ² De kivi ujia nisti'i-ya tiñu je nisa'a-ya de nindutatu-ya. ³ Yukuan nade kivi ujia nikuu kivi je nisa'ii-ya de kivi yukuan nichinñu'u-ya chi nikuu kivi je nindutatu-ya kuva iyo tiñu je nisa'a-ya.

⁴ Sukuan niskukoo Yaa-Ndioxo nii ka'nu je iyo nuu sukun jiin nuu ñu'u.

Nisa'a Yaa-Ndioxo in tee nuu nisatu'va-ya nuu nikunani Edén

Ore nisa'a Yavé^b Yaa-Ndioxo nuu sukun jiin nuu ñu'u ⁵ natuu koo ni in yutnu jiin ni in yuku, chi Yavé Yaa-Ndioxo natuu skuun-ya sau siki ñu'u,

^b “Yavé” kuu sivi maa Yaa-Ndioxo kuenda ñayivi hebreo.

jiin natuu koo ni in ñayivi je satĩnu nuu ñu'u. ⁶ O chiji ñu'u nikane yoko de ninduu yuyu de nistaji nii ka'nu nuu ñu'u.

⁷ Yukuan nade Yavé Yaa-Ndioxo jiin ñu'u nisa'a-ya in tee de nitivi-ya istni-de de nisteku-ya-de. Sukuan nikuu je ninduu-de in tee je teku.

⁸ Yukuan nade nisatu'va Yavé Yaa-Ndioxo in nuu kaa va'a je inde nde ichi nuu kane nikandii je niskunani Edén. De yukuan nistoo-ya tee je nisa'a-ya. ⁹ De yukuan niskue'nu-ya ndĩnuu yutnu je luu xiin inda je kua'a titivixi je va'a je kuu kaji-yo. De sasava nuu nisatu'va-ya nijeni-ya in yutnu je sa'a je kuteku-yo, de sini nijeni-ya in yutnu je sa'a je ini-yo na'u kuu je va'a si je ndeva'a.

¹⁰ De nuu niskunani Edén nikane ndute je ninduu yuu nuu ika ndute de neté nuu nisatu'va-ya. De nde yukuan nikanduu kuun yuu nuu ika ndute de ndi kuun yuu ya'a iyo sivi. ¹¹ Je in yuu nuu ika ndute nikunani Pisón je kuyava nii ka'nu ñu'u Havilá nuu iyo kaa je nani “oro,”^c ¹² de kaa ya'a je iyo nuu ñu'u yukuan je va'a xiin kuu. De sini yukuan iyo yutnu je je'e suje je ndu'u je'en, de iyo yuu je ndava je luu xiin ka je nani ónice. ¹³ Yuu nuu ika ndute uu nikunani Guihón, de kuyava nii ka'nu nuu ñu'u je nani Cus. ¹⁴ Yuu nuu ika ndute uni n ikuu yuu Tigris, de yuu ya'a kuu je ya'a nuu inde ñu'u je nani Asiria. De yuu nuu ika ndute kuun nikuu Éufrates.^d

^c “Oro” kuu in kaa je nde ya'u xiin ka.

^d Yuu nuu ika ndute Tigris de yuu Éufrates kakuu yuu na'nu xiin ka de inde nuu ñu'u Mesopotamia. De natuu ini-yo ande maa kua'an yuu je nani Pisón jiin Guihón.

¹⁵ Ore nijesia'a Yavé Yaa-Ndioxí tee je nisa'a-ya nuu nani Edén nuu nisatu'va-ya je satíñu-de de kundito-de, ¹⁶ nita'u tiñu Yavé Yaa-Ndioxí nuu-de, achi-ya:

—Kuu kaji-lo ndi'i titivixi je iin nuu ndi'i yutnu ya'a, ¹⁷ o tuu iyo-lo je kaji-lo ni ti'lu titivixi yutnu je sa'a je ini-yo na'u kuu je va'a si je ndeva'a chi nuu kaji-lo koku'un ini-lo je kuu-lo.

¹⁸ Yukuan nade Yavé Yaa-Ndioxí nikachi-ya:

—Tuu va'a kuu je kunde mañu'u tee ya'a. Na sa'a-li in je kuu nduu jiin-de de chindei-de je kuu natu kaa maa-de.

¹⁹ Yukuan nade Yavé Yaa-Ndioxí nisa'a-ya jiin ñu'u ndi'i kiti je iyo nuu ñu'u, jiin ndi'i kiti je iyo tnuu ndijin je kaka nuu sukun de nijesia'a-ya-di na-di nuu tee ya'a nava nanduku-de sivi-di ndexe kunani in in-di na-di.

²⁰ De maa-de ninanduku-de sivi ndi'i kiti je kundito-yo, jiin ndi'i kiti je iyo tnuu ndijin je keka nuu sukun, jiin ndi'i kiti yuku. De sivi je nije'e-de nuu-di nikendoo jiin-di na-di. O ni in kiti ya'a na-di, tuu nikuu ketna'a jiin-de. ²¹ Yukuan nade Yavé Yaa-Ndioxí niskusu naa xiin-ya-de.

Illustration by Alice Paschall

De nuu kixi-de, nitava-ya in yiki ika-de, de ninakasi tuku-ya jiin kuñu maa-de. ²² De nisa'a Yavé Yaa-Ndioxí in ña'a jiin yiki ika-de je nitava-ya ika-de de nijesia'a-ya maa-ña nuu-de. ²³ De maa-de ore nito-de-ña nikachi-de:

—Ya'a kuu ndije yiki-li de kuñu-li de skunani-li-ña “ña'a” chi Yaa-Ndioxí nitava-ya-ña ika in tee.

²⁴ Yukuan je tee stoo-de tata-de jiin nana-de nava kunde-de jiin ñasi'i-de. De nunduu-de na-de nduu-de kuva in ñayivi na. ²⁵ De tee ya'a jiin ñasi'i-de inda ndii-de na-de, o nunduu-de na-de tuu nikakukanu-de je kenda ndii-de na-de sukuan.

Tuu nikakandijen Adán jiin Eva nuu Yaa-Ndioxí

3 ¹ De koo u kuu kiti je maña xiin ka-di nuu ndi'i kiti yuku je nisa'a Yavé Yaa-Ndioxí. Yukuan nade nikatnu'u-di ña'a u:

Illustration by Alice Paschal.

—¿A jendaa kuu je nita'u tiñu Yaa-Ndioxí nuu-lo na-lo je tuu iyo-lo je kaji-lo na-lo ni in titivixi je iin nuu ndi'i yutnu je iyo nuu Edén a?

² De maa-ña nikachi-ña jiin-di:

—Kuu kaji-li na-li ndinuu titivixi je iin nuu yutnu ya'a, ³ o tuu

kuu kaji-li na-li titivixi yutnu je inde sasava nuu Edén a. Nikachi Yaa-Ndioxi je ni tuu iyo-li je ke'i-li na-li de kaji-li na-li titivixi yutnu yukuan chi nuu sa'a-li na-li de kuꝯ-li na-li.

⁴ O koo u nikachi-di jiin-ña:

—Suvi jendaa kuu. Tuu kuꝯ-lo na-lo. ⁵ Chi Yaa-Ndioxi ini va'a-ya je maa-lo na-lo, nuu kaji-lo na-lo titivixi yutnu yukuan, kundaa ini-lo na-lo na'u kuu je va'a si je ndeva'a, de yukuan kuu-lo na-lo kuva kaa maa Yaa-Ndioxi.

⁶ De maa-ña nito-ña je luu xiin ka titivixi yutnu yukuan, je ndu'u xiin ito je nikuu ini-ña kaji-ña, de sini sukuan nikuu xiin ini-ña kukaji va'a ka ini-ña. Yukuan nade nitaxin-ña titivixi yutnu yukuan, de neji-ña. De sini nije'e-ña titivixi yukuan nuu yii-ña, de maa-de neji-de sini. ⁷ Ore yukuan nikakundaa ini-de na-de de niketo-de je keyindii-de na-de. Yukuan nade nikeku-de na-de ndanduchi xe'en de nikesi-de na-de siki-de.

Illustration by Alice Paschal

⁸ De maa-de jiin maa-ña nikenide na-de je Yavé Yaa-Ndioxi ika-ya nuu Edén ore kuanduvijin je kuaini u. De nikenode na-de nikakusa'yi-de nuu Yavé Yaa-Ndioxi tuku yutnu je iin nuu Edén. ⁹ O Yavé Yaa-Ndioxi nikana-ya xini-de de nikachi-ya:

—¿Ande maa inde-lo?

¹⁰ De maa-de nikachi-de jiin-ya:

—Nini-na je ika-ni nuu Edén a de niyu'u-na.
De yukuan je nikusa'yi-na chi yindii-na.

¹¹ Yukuan nade Yaa-Ndioxo nikatnu'u-ya-de:

—¿Ndexe nini-lo je yindii-lo?, si ¿neji-lo
titivixi yutnu je nikachi-li je tuu kuu kaji-lo no?

¹² De maa-de nikachi-de jiin-ya:

—Ña'a je nije'e-ni je kuu nduu jiin-na,
nije'e-ña titivixi yutnu yukuan nuu-na de maa-na
neji-na.

¹³ Yukuan nade Yavé Yaa-Ndioxo nikatnu'u-ya
maa-ña jiin-ya:

—¿Naje nuu nisa'a-lo sukuan?

De maa-ña nikachi-ña:

—Tuu chi koo nista'u-di saña, yukuan je
neji-na titivixi yukuan.

¹⁴ Yukuan nade Yavé Yaa-Ndioxo nikachi-ya
jiin koo:

—Iyo-lo je chunaa-lo je nisa'a-lo sukuan, je
ni in kiti iin ya'a tuu chunaa-di sukuan. De vitna
nade maa-lo ñuu-lo chiji-lo nuu ñu'u de kaji-lo
ñu'u nii kani kivi. ¹⁵ De sa'a-li je maa-lo jiin
maa-ña koto u'u tna'a-lo na-lo, de sini ndi'i se'e
se'e chani maa-lo jiin ndi'i se'e se'e chani maa-ña
koto u'u tna'a-i na-i sini. De se'e se'e chani maa-ña
kueñu-i xini-lo, de maa-lo kayi'i-lo xusiyi-i^e.

^e Iyo tee je kaskua'a tutu ii Yaa-Ndioxo je kakachi-de, natu ka'an
ya'a siki se'e se'e chani maa-ña je kuu siki Cristo, nuu katna'a-ya
jiin Jeu'u de jiin ndexe kundi-ya nuu kua'an ka.

¹⁶ Yukuan nade nikachi-ya jiin maa-ña:

—Ore ku'un se'e-lo sto'o-li maa-lo de sini ore skaku-lo se'e-lo etu xiin-lo de kaku-i. De suni kundo'o xiin-lo, kuni-lo kunde-lo jiin-de de maa-de kuu je staku nuu-lo.

¹⁷ Yukuan nade nikachi Yaa-Ndioxo jiin maa-de sini:

—De maa-lo je netnu'u-lo je nika'an ñasi'i-lo jiin-lo de neji-lo titivixi yutnu je nita'u tiñu-li nuu-lo je tuu iyo-lo je kaji-lo, de je siki-lo'o de kundo'o xiin ñu'u je nisa'a-lo sukuan. Vitna nade iyo-lo je satiñu xiin-lo nuu ñu'u nava ni'i-lo je kaji-lo nii kani kivi kuteku-lo. ¹⁸ Nuu ñu'u je satiñu-lo kane mani maa iñu jiin yuku je tuu etiñu-yo, de kaji-lo ndi'i yuva jiin nduva je kane nuu ñu'u. ¹⁹ Jiin ka'ni nuu-lo de ni'i-lo je kaji-lo nde kivi je nduu tuku-lo ñu'u je netiñu-li ore nisa'a-li lo'o. Chi jiin ñu'u nisa'a-li lo'o de ñu'u nduu tuku-lo.

²⁰ De maa tee ya'a je nani Adán, niskunani-de ñasi'i-de “Eva”^f, chi maa-ña kuu nana nuu ndi'i ñayivi je iteku nde vitna. ²¹ Yukuan nade Yavé Yaa-Ndioxo nisa'a-ya sa'ma jiin ñii kiti de nije'e-ya nuu-de na-de je ku'un-de.

²² De nikachi Yaa-Ndioxo jiin maa-ya:

—Vitna nade tee ya'a ninduu-de ndexe maa-yo na-yo, chi ini-de na'u kuu je va'a si je ndeva'a. De tuu kuu kua'a-yo je kiki'in-de titivixi yutnu je sa'a je kuteku-yo, chi nade kaji-de de kuteku-de nii kani kivi.

^f Nuu yu'u hebreo sivi “Eva” jiin tnu'u je kuni kachi “je teku” ketna'a de tuu in ni kuu.

²³ Yukuan nade Yavé Yaa-Ndioxí nikené'e-ya-de na-de nuu Edén nava satíñu-de na-de nuu ñu'u je netíñu-ya ore nisa'a-ya maa-de.

²⁴ Ore nikené'e-ya-de na-de nuu Edén, ichi nuu kane nikandii, nijeni-ya uu tna ndaje'e-ya je iyo tnuu ndijin, je nani

“querubines” je kendito. De sini nijeni-ya in machiti je nani “espada” je kayu kuva ñu'u, de kuyava de ndito yukuan nava tuu kuu jee ni in ñayivi nuu ndichi yutnu je sa'a je kuteku-yo nii kani kivi.

Illustration by Alice Paschal.

Caín jiin ñani-de Abel

4 ¹ Adán nikixi-de jiin ñasi'i-de Eva. De maa-ña neku'un se'e-ña de niskaku-ña-i de niskunani-ña-i Caín. De nikachi-ña:

—Yavé Yaa-Ndioxí nije'e-ya in seyii nuu-li.

² Yukuan nade niyo inka seyii-ña je niskunani-ña Abel, ñani Caín. Abel nikuu tee je nikundito rii de nita'u-de-di na-di. De Caín nikuu tee je nisatíñu nuu ñu'u. ³ De niya'a kue'e kuiya, de in kivi Caín nijesia'a-de je kuta'u Yavé Yaa-Ndioxí je ninaki'in-de nuu tíñu nisa'a-de.

⁴ De sini Abel nijesia'a-de nuu Yavé Yaa-Ndioxí je kuta'u-ya rii yoko, je va'a xiin ka inda je nikata'u

xi'na nuu-de. De nikusii xiin ini-ya jiin Abel jiin je nije'e-de nikuta'u-ya, ⁵ o tuu nikusii ini-ya sukuan jiin Caín jiin je nije'e-de nikuta'u-ya. De yukuan je nikití xiin ini-de de nde'i xiin ninduu nuu-de.

⁶ Yukuan nade Yavé Yaa-Ndioxí nika'an-ya jiin-de:

—¿Naje nuu kiti xiin ini-lo de nde'i xiin nde'e-lo? ⁷ Nuú sa'a-lo je va'a tunde nde'i xiin-lo sukuan, o nuu tuu sa'a-lo je va'a, de je ndeva'a nduku kundi jiin-lo, o maa-lo kuu kundi-lo jiin.

⁸ In kivi Caín nikana-de ñani-de de nikachi-de jiin-de:

—Cho'o nde yuku de kee-yo.

Ore nikajee-de na-de yuku, Caín nitnii-de ñani-de Abel de nije'ni-de-de. ⁹ Yukuan nade Yavé Yaa-Ndioxí nikatnu'u-ya Caín:

—¿Ande maa inde ñani-lo Abel?

De Caín nikachi-de jiin-ya:

Illustration by Alice Paschal.

—Tuu ini-na.

Va nuu ñani-na jan ndito-na sino je ini-na ande maa inde-de.

¹⁰ De nikachi Yavé Yaa-Ndioxí jiin-de:

—¿Naje nuu nisa'a-lo sukuan? Niñi ñani-lo je neti nuu

ñu'u ka'an jiin-li je nasandoo-li kuechi ya'a.

¹¹ Yukuan je kene'e-li lo'o nuu ñu'u ya'a je nindaji jiin niñi ñani-lo je nije'ni-lo, ni in je taji-lo nuu ñu'u tuu kue'nu. ¹² Suni satiñu ka-lo nuu ñu'u, o tuu va kuu ka tiñu je sa'a-lo yukuan. De yayukuan ni kaka nuu-lo, o tuu kuu jiña in nuu kunde-lo chi ino-lo nuu kuechi je nisa'a-lo jiin ñani-lo.

¹³ De Caín nikachi-de jiin Yavé Yaa-Ndioxí:

—Tuu kuu kundei-na jiin in tundo'o ni'i xiin sukuan. ¹⁴ Vitna nade nikene'e-ni saña nuu ñu'u ya'a nuu ndee-na nu. De nandia nda'u-na je yayukuan ni kaka nuu-na je tuu va kuu koto-ka-na ndijin de ni tuu kuu ndutatu-na sini. De nani ñayivi je naketna'a-na jiin kuu ka'ni-de saña.

¹⁵ O Yavé Yaa-Ndioxí nika'an-ya jiin-de:

—Suu tuu, chi nuu na'u-de ka'ni lo'o sto'o-li-de ujia jino natu ndo'o-lo.

Yukuan nade nitee-ya in tuni tne'e Caín nava nuu na'u in tee je naketna'a jiin-de ini-de je tuu iyo-de je ka'ni-de Caín.

¹⁶ Sukuan nika'an Yavé Yaa-Ndioxí jiin Caín de nikei-de kua'an-de nuu ñu'u nuu nikandatnu'u-de jiin-ya. De nijee-de nde nuu ñu'u nikunani Nod, ichi nuu kane nikandii de yukuan nikendoo-de.

Siki se'e se'e chani Caín

¹⁷ De Caín nikixi-de jiin ñasi'i-de de maa-ña neku'un se'e-ña, de niskaku-ña in seyii je nikunani Henoc. Yukuan nade Caín niskukoo-de in ñuu de niskunani-de Henoc natu nani se'e-de. ¹⁸ Henoc nikuu tata nuu Irad, de Irad nikuu tata nuu

Mehujael, de Mehujael nikuu tata nuu Metusael,
de Metusael nikuu tata nuu Lámeç.

¹⁹ De Lámeç niyo uu tna ñasi'i-de: in-ña
nikunani Adá de inka-ña nikunani Silá. ²⁰ De ña'a
nani Adá niskaku-ña in se'e je nikunani Jabal.
De maa-de nikuu xi'na tee je nikundito kiti de
nikata'u-de kue'e xiin-de-di na-di, de sini xi'na
maa-de nisa'a-de ve'i jiin ñii kiti nuu kuu kava-de.
De ore kua'an tuku-de jiin-di na-di kajenu-de
ve'i-de de kaje'en-de jiin, o nuu kaje-de je
kusu-de kanakani tuku-de na-de ve'i-de. ²¹ De
Jabal nikuneva'a-de in ñani je nikunani Jubal.
De maa-de nikuu xi'na tee je nisa'a yaa jiin in yaa
je nani “arpa” de sini nitivi-de in yaa je nani skili.
²² De inka ña'a Henoc, je nani Silá niskaku-ña in
seyii je nikunani Tubal-Caín. De maa-de nikuu je
nisa'a ndatiñu jiin kaa je nani “bronce” jiin
“hierro.” De maa-de nikuneva'a-de in ku'va-de
je nikunani Naamá.

²³ In kivi Lámeç nikachi-de nuu nunduu
ñasi'i-de Adá jiin Silá:

—Kuninai va'a na-lo je nakachi-li nuu-lo
na-lo: Nije'ni-li in tee je nistuji lu'u, in tee suchi
je nije'e siki-li. ²⁴ Nuu tee je ka'ni Caín ndo'o-de
ujia jino nu, suu je ka'ni lu'u kundo'o uni xiko
jia'un uu jino.

Se'e uni Adán jiin Eva

²⁵ De Adán nikixi tuku-de jiin ñasi'i-de de
maa-ña niskaku-ña in se'e-ña je nikunani Set.
De nikachi-ña:

—Yaa-Ndioxi nije'e tuku-ya inka se'e nuu-li je nakuñi-i nuu se'e-li Abel je nije'ni Caín.

²⁶ Sini Set niyo in se'e-de je nikunani Enós. De nde kivi yukuan nikakeje-de nikanakuetu-de na-de nuu Yavé Yaa-Ndioxi.

Siki se'e se'e chani Adán

5 ¹ Ya'a kuu in tutu nuu inde sivi se'e Adán je nani Set jiin sivi se'e se'e chani Set. Ore nisa'a Yaa-Ndioxi tee, nisa'a-ya je kuu natu kaa maa-ya kaa, ² de nisa'a-ya tee de ña'a de nisa'ii-ya-de na-de. Kivi je nisa'a-ya-de na-de nikachi-ya:

—Kunani-de na-de ñayivi.

³ Adán inde-de in ciento oko uji kuiya ore nikaku se'e-de je nikunani Set je nindakú ndi'i natu kaa maa-de. ⁴ Ore niyo se'e-de ya'a, Adán nikuteku-de una ciento kuiya ka, de niyo inka ka seyii-de de sesi'i-de jiin ñasi'i-de Eva. ⁵ De sukuan Adán nikuteku-de iin ciento oko uji kuiya ore niji'i-de.

⁶ Set inde-de in ciento u'un kuiya ore nikaku se'e-de je nikunani Enós. ⁷ Ore niyo se'e-de ya'a, Set nikuteku-de una ciento ujia kuiya ka, de niyo inka ka seyii-de de sesi'i-de sini. ⁸ De sukuan Set nikuteku-de iin ciento uji uu kuiya ore niji'i-de.

⁹ Enós inde-de kuun xiko uji kuiya ore nikaku se'e-de je nikunani Cainán. ¹⁰ Ore niyo se'e-de ya'a, Enós nikuteku-de una ciento jia'un kuiya ka,

de niyo inka ka seyii-de de sesi'i-de sini. ¹¹ De sukuan Enós nikuteku-de iin ciento u'un kuiya ore niji'i-de.

¹² Cainán inde-de uni xiko uji kuiya ore nikaku se'e-de je nikunani Mahalalel. ¹³ Ore niyo se'e-de ya'a, Cainán nikuteku-de una ciento uu xiko kuiya ka, de niyo inka ka seyii-de de sesi'i-de sini. ¹⁴ De sukuan Cainán nikuteku-de iin ciento uji kuiya ore niji'i-de.

¹⁵ Mahalalel inde-de uni xiko u'un kuiya ore nikaku se'e-de je nikunani Jéred. ¹⁶ Ore niyo se'e-de ya'a, Mahalalel nikuteku-de una ciento oko uji kuiya ka, de niyo inka ka seyii-de de sesi'i-de sini. ¹⁷ De sukuan Mahalalel nikuteku-de una ciento kuun xiko jia'un kuiya ore niji'i-de.

¹⁸ Jéred inde-de ciento uni xiko uu kuiya ore nikaku se'e-de je nikunani Henoc. ¹⁹ Ore niyo se'e-de ya'a, Jéred nikuteku-de una ciento kuiya ka, de niyo inka ka seyii-de de sesi'i-de sini. ²⁰ De sukuan Jéred nikuteku-de iin ciento uni xiko uu kuiya ore niji'i-de.

²¹ Henoc inde-de uni xiko u'un kuiya ore nikaku se'e-de je nikunani Matusalén. ²² Henoc nikuteku-de ndexe nita'u tiñu Yaa-Ndioxo de nisa'a-de ndi'i je kuni-ya. Ore niyo se'e-de ya'a Henoc nikuteku-de uni ciento kuiya ka de niyo inka ka seyii-de de sesi'i-de sini. ²³ De sukuan Henoc nikuteku-de uni ciento uni xiko u'un kuiya. ²⁴ Chi nikandijen-de ndexe nita'u tiñu Yaa-Ndioxo, de in kivi nikinaki'in-ya maa-de je kunde-de jiin-ya.

²⁵ Matusalén inde-de in ciento kuun xiko ujia kuiya ore nikaku se'e-de je nikunani Lámeç.

²⁶ Ore niyo se'e-de ya'a, Matusalén nikuteku-de ujia ciento kuun xiko uu kuiya ka, de niyo inka ka seyii-de de sesi'i-de sini. ²⁷ De sukuan Matusalén nikuteku-de iin ciento uni xiko iin kuiya ore niji'i-de.

²⁸ Lámeç inde-de in ciento kuun xiko uu kuiya ore nikaku in se'e-de ²⁹ je niskunani-de Noé chi nikachi-de:

—Ito'o Yaa-Ndioxo nisto'o-ya ñu'u, de nikachi-ya je ni in je taji-yo nuu ñu'u ya'a tuu kue'nu va'a de yukuan je vitna iyo-yo je satiiñu ni'i xiin-yo nava koo je kaji-yo. De je siki jechala ya'a, ñu'u ya'a tuu va kundo'o ka sukuan de kue'nu va'a je taji-yo de tuu va kundo'o xiin ka-yo na-yo.

³⁰ Ore niyo se'e-de Noé, Lámeç nikuteku-de u'un ciento kuun xiko jia'un kuiya ka, de niyo inka ka seyii-de de sesi'i-de sini. ³¹ De sukuan Lámeç nikuteku-de ujia ciento uni xiko jia'un uu kuiya ore niji'i-de. ³² Noé inde-de u'un ciento kuiya ore nikaku uni tna seyii-de je nikakunani Sem, Cam jiiin Jafet.

Illustration by Alice Paschal